

گلزار شهدای کرمان میزبان بیش از هزار شهید در قطعه‌ای به مساحت ۴۸۰۰ متر مربع است.

این گلزار با درآغوش کشیدن بیش از یک هزار شهید نامدار، مکانی خاص و استثنایی به شمار می‌رود؛مکانی که پس از شهادت شهید شهید حاج قاسم سلیمانی، کانون توجه آزادی‌خواهان جهان شده است.

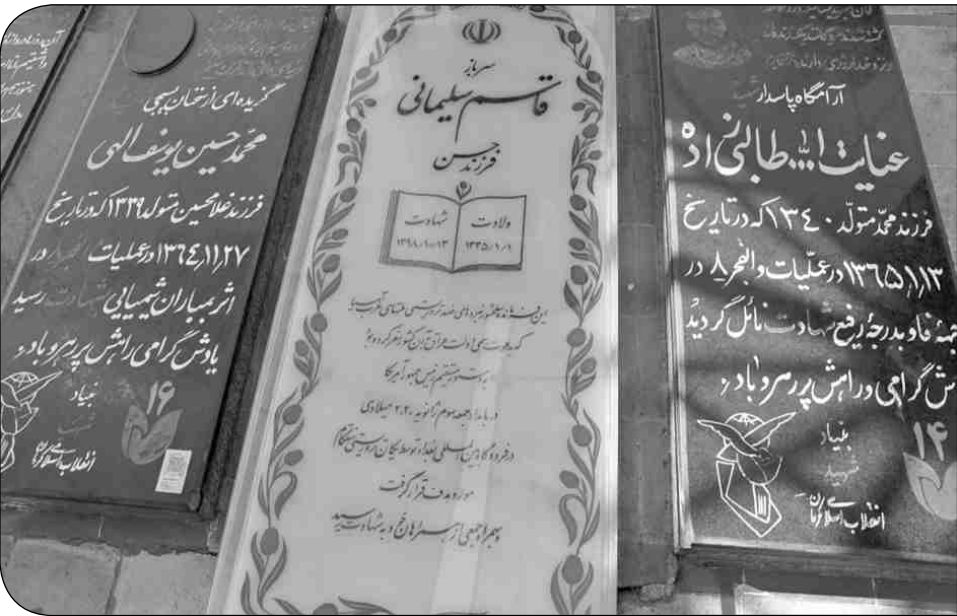
در گلزار شهدای کرمان، گسترهٔ زیادی از شهدا آرمیده‌اند. از شهدای انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و مدافع حرم تا شهدای گمنام و امنیت و ترور و جنگ ۱۲ روزه.

۱۰ پاسدار شهید کرمانی در حملات اخیر رژیم صهیونیستی به یکی از مقرهای سپاه استان یزد به شهادت رسیدند که ۷ شهید در گلزار شهدای شهر کرمان آرمیدند و تعداد شهدای گلزار شهدای کرمان را به یک هزار و یکصد و بیست شهید رساندند. چندین عارف و چند شهید که کرامات شگفت‌انگیزی از آنها نقل شده، در این گلزار آرمیده‌اند که عده زیادی برای زیارت و حاجت گرفتن سر مزارشان صف می‌ایستند و روایت‌های زیادی هم از حاجت گرفتن‌ها از این شهدا نقل گردیده است. کم‌سن‌ترین شهید این گلزار ریحانه سلطانی‌نژاد (معروف به دختر کاپشن صورتی با گوشواره قلبی) با ۱۸ ماه سن است که مزارش همواره یکی از پرزاترترین مزارها است.

مزار سردار بزرگ و پرافتخار اسلام شهید حاج قاسم سلیمانی هم که پرزاترترین و بین‌المللی‌ترین نقطه در گلزار شهدای کرمان است، پس از خاکسپاری سرباز ولایت حاج قاسم سلیمانی، گلزار شهدای کرمان به یک قطب معنوی و فرهنگی بزرگ و بین‌المللی تبدیل گردیده است.

پس از شهادت سردار دلها، گلزار شهدا حدوداً روزی دو هزار زائر دارد و در مناسبت‌های مذهبی و ملی جمعیت بسیار بیشتری مشرف می‌شوند و در روزهای منتهی به سالگرد شهادت حاج قاسم به پنجاه هزار نفر و در روز سالگرد به هفتاد هزار نفر می‌رسد. زائران از ۷۰ کشور به زیارت حاج قاسم می‌آیند. این در حالی است که در سال ۱۴۰۲ انفجارهای تروریستی رخ داد و در سال ۱۴۰۳ بارش برف شدید داشتیم؛ اما با این وجود زائران مزار حاج قاسم پرجمعیت‌تر و پرشور تر شدند.

در سال ۱۴۰۲، حدود ۹۵۵ هزار زائر، ۱۸۵هزار نفر به‌صورت کاروانی و ۷۴۰ هزار نفر به‌صورت خودجوش، برای زیارت مزار شهید سلیمانی به کرمان آمده‌اند که بیش از ۲ هزار و ۵۶۰ زائر خارجی بوده‌اند. در سال ۱۴۰۳ نیز از آغاز سال تا سالگرد شهادت حاج قاسم، حدود ۴۹۵ هزار زائر، ۹۰هزارنفر به‌صورت کاروانی و ۴۰۰هزار نفر به‌صورت خودجوش، به زیارت مزار شهید سلیمانی آمده‌اند. زائران از اقلیت‌ها و قومیت‌های مختلف از جمله زرتشتی، مسیحی و اهل سنت و از کشورهای آسیای میانه، آفریقا، اروپا و آمریکای لاتین هستند. در سال ۱۴۰۳، تعداد ۲۵۰ موبک در پنجمین سالگرد شهادت حاج قاسم، خدمات‌رسانی کردند. تغییرات و برنامه‌های گسترده‌ای از زمان شهادت حاج قاسم در گلزار شهدای کرمان محقق گردیده است.

برگزاری روزانه به طور میانگین دو برنامه فرهنگی در گلزار، راه‌اندازی نماز جماعت ظهر و عصر و مغرب و عشا، برگزاری زیارت عاشورا طی ماه‌های محرم و صفر همراه با پذیرایی صبحانه از جمله این برنامه‌ها است.

جَزَخوْانی قُرآن کریم در ماه مبارک رمضان با حضور یک‌هزار نفر همه روزه در گلزار شهدا همراه با نماز جماعت و دادن افطار انجام می‌شود.

پنجشنبه غروب‌ها، برنامه فرهنگی برگزار می‌شود که در آن خاطره‌گویی زرمندگان دوران دفاع مقدس را داریم. از شهادت حاج قاسم تاکنون در همه شب‌های جمعه مراسم ساعت شهادت ۱:۲۰ برگزار می‌شود.

روژانه حدود ۴۰۰ دانش‌آموز از مدارس مختلف به زیارت مزار حاج قاسم می‌آیند و برای آن‌ها برنامه‌های متنوع فرهنگی نظیر روایتگری و پیشن فیلم و کلیپ‌های حاج قاسم اجرا می‌شود. مس‌ها هنر زندگی مشترک خویش را از این مکان آغاز کرده‌اند. اتاق عقد و سفره عقد در گلزار شهدای کرمان مهیا گردیده است. هر مسئولی که به کرمان می‌آید، بر حسب وظیفه و به زیارت ثاراللمهین می‌رود.

بسیاری از فعالیت‌های فرهنگی ادارات، همایش‌ها، جشنواره‌ها، سوگوارها و عزاداری‌ها به گلزار شهدای کرمان سوق داده شده است.

نصب بارکد روی قبور شهید جهت دریافت اطلاعات شهید، نصب چندین ایس‌رکدن، نصب تلپه‌یون شهری، تأمین و نصب خیمه که مساحتی بالغ بر ۵۰۰ مترمربع را در بر می‌گیرد، تأمین ۱۵ خیمه چتری برای سایه‌بان در گلزار شهدا و تأمین دوربین عکاسی، فیلمبرداری و هلی‌شات، ساخت یک جایگاه ثابت برای برنامه‌های فرهنگی، ساخت یک استودیو در وسط گلزار(سال ۱۳۹۹، از آنجا ۱۱۹ گزارش خبری به سراسر کشور پخش شد) از دیگر اقدامات است.

شبکهٔ خادمین گلزار شهدای کرمان نقش قابل توجهی در برنامه‌های فرهنگی و رفاهی دارند. تعداد بر و چپه‌های باحال و جهادی خادم‌الشهدای کرمان بالغ بر هزار نفر است.

فعالیت گلزار شهدای کرمان می‌تفقه و شبانه‌روزی است. تابستان سال ۱۳۹۳، توفیق و سعادت نصب بنده‌آهنگه‌کننده گزارش) گردید و به گلزار شهدای کرمان مشرف گردیدم و به زیارت شهدای گلزار پرداختم که تجربه‌ای کنونی‌ر و استثنایی برایم بود.

در سفر این معنوی و روحانی، از طریقی توانستم راهی برای ارتباط با سردار محمدرضا حسینی سعدی مدیر گلزار شهدای کرمان پیدا کنم. نخستین پیامی که از طریق یکی از پیام‌رسان‌های داخلی برای سردار فرستادم و علاقه و اشتیاقم برای تهیه گزارشی در مورد گلزار شهدای کرمان را مطرح و تقاضای ارسال آمار و

گلزار شهدای کرمان

قطب فرهنگی جبهه مقاومت

شهید حاج قاسم سلیمانی

سردار بزرگ و سرافراز اسلام شهید حاج قاسم سلیمانی علاقه بسیاری به گلزار شهدای کرمان داشت و هر زمان که به کرمان می‌آمد، برای حضور در گلزار شهدای کرمان برنامه‌ریزی می‌کرد و حتی گاهی نیمه‌شب در گوشه‌ای از گلزار شهدای کرمان به مناجات با خدا مشغول می‌شد. حاج قاسم نیمه‌شب به گلزار شهدا می‌آمد، در تاریکی شب نماز شب می‌خواند، میان قبور مطهر شهدای کرمان قدم و با تک‌تک شهدا حرف می‌زد. شب عید نوروز ۱۳۹۸، حاج قاسم به کرمان آمده و به گلزار شهدای کرمان رفته بود.

سردار محمدرضا حسینی سعدی ماجرای آن شب را چنین شرح می‌دهد: آن شب در گلزار شهدا دیدمش. محافظان و اطرافیان گوشه‌ای ایستاده بودند و حاج قاسم تنها بالای سر مزار شهدا خلوت کرده بود و گریه می‌کرد. از پشت سر شناختمش. رفتم و بعد از احوالپرسی، شروع کردم به قدم‌زدن در گلزار و صحبت کردن. در میان صحبت‌ها، گفتم: این گلزار، هزار و یازده شهید دارد. حاج قاسم گفت: دعا کن من، هزار و دوازده‌می‌اش باشم… و همین‌طور شد.

سردار حسینی سعیدی از اصرار حاج قاسم برای تدفین در گلزار شهدای کرمان می‌گوید: قبل از شهادت حاج قاسم که من مدیرکل بنیاد شهید استان کرمان بودم، یکی از دوستان از دفتر سردار سلیمانی با من تماس گرفت و گفت: حاج قاسم گفت من شهید شدم باید کنار شهید یوسف‌اللهی دفن شوم. برادر همسر حاج قاسم هم برای من پیام آورد که تقاضای حاج قاسم این است که بعد از شهادت در گلزار شهدای کرمان و در کنار مزار شهید یوسف‌اللهی خاکسپاری شود. بعد از آن در فرصتی حاج قاسم را دیدم و در صحبت با ایشان متوجه شد نظر نشان همان است که قبلاً به من منتقل شده بود؛ اما گویا ایشان از صحبت‌های من این‌طور برداشت کرده بود که نظرم این است کنار مزار شهید یوسف‌اللهی جا برای ایشان نیست.

بعد ایشان یک مقدار انعطاف نشان داد و رو به من کرد و گفت: لاقلاً همان نزدیکی باشند. گفتم: آن‌شالله که ۱۲۰ سال عمر و خدمت کنید. حاج قاسم گفت: نه، دعا کنید که عاقبت‌بخیر شوم و بهترین عاقبت شهادت است. عاقبت، همانی شد که می‌خواست. پیکرش بعد از آن ترور ناجوانمردانه آن‌قدر کوچک شده بود که در همان فضای کوچک، جا شد. خیلی‌ها گفتند: اینجا، فضا کم است، پیکر سردار را ببریم وسط گلزار و زیر محوطه گنبدی شکل گلزار دفنش کنیم. اما خانواده سردار گفتند: هر کجا خود حاج قاسم گفته، همان‌جا دفنش کنید.

در زمان دفن پیکر شهید سلیمانی، مواردی در مزار ایشان قرار داده شدند که از یکی از آنها کمتر صحبت شده است.

یک بار سردار سلیمانی به دیدار فرزند شهیدی به نام خانم سعیده نصرتی‌پور رفته بود. بعد از آن دیدار، این دختر شهید یک نامه تشکر برای حاج قاسم نوشته و برای ایشان ارسال کرد. وی

در نامه نوشته بود: زبان قاصر است و نمی‌دانم چگونه آن روز به‌یادماندن و بهترین روز خدا را توصیف کنم. تنها نوری بود که در کل دوران زندگی ۳۵ ساله‌ام حضور پدر شهیدم را در کنارم احساس کردم و واقعاً به خود بالیدم که به لطف خدا و توفیق فرزند شهید شدم، لیاقت حضورتان را داشتم. سجده شکر به‌جا آورده و می‌آورم.

سردار سلیمانی هم در پاسخ این نامه، نوشت: نامه پر از محبت، خستگی را از عمو جابانه به انتظار نداشتان زود. دخترم آنچه پیوسته‌ام سرس‌رزنده در خط دوستانه نگه داشته است، همین ارتباط معنوی با شمامست. وصیت می‌کنم این نوشته‌تو را در کفنه بگذاردن و یقین دارم که ناجی من در آن تنگنای تاریک خواهد بود. در سحرگاه روز ۱۸ دی‌ماه، همراه با عبا‌ی نماز شب‌های مقام معظم رهبری، تربت سیدالشهدا(ع) و چند مورد دیگر، این نامه دختر شهیدم هم در کنار پیکر حاج قاسم قرار گرفت. پس از خاکسپاری سردار دلها، سنگ مزار او اولیه و موقت روی مزار قرار گرفت. مدتی بعد، همزمان با اربعین شهید شهید حاج قاسم سلیمانی(روز ۲۷ بهمن ۱۳۹۸) سنگ اصلی مزار این شهید سرافراز جهان اسلام رونمایی و نصب شد. سنگ مزار جدید، قسمتی از سنگ سابق مرقد مطهر امام حسین(ع) در کربلا است. روی این سنگ مزار، مطابق وصیت حاج قاسم عبارت ساده و

بی‌تکلف «سرباز، قاسم سلیمانی» نقش بسته است که فروتنی و خاکساری کنونی‌ر سردار دل‌ها را می‌رساند.

شهدای گمنام گلزار شهدای کرمان

۲۸ مرداد ۱۴۰۳، سرهنگ محمود مهدوی‌فرد مدیرکل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان کرمان با اشاره به وجود ۱۴۷ یادم‌ن شهید گمنام در استان کرمان، اظهار داشت: از این تعداد ۲۳ یادم‌ن با ۴۲ شهید در مجموعه دانشگاهی، ۱۵ یادم‌ن با ۲۲ شهید در مجموعه روستایی، ۱۴ یادم‌ن با ۱۸ شهید در مجموعه یادگان‌ها و مجموعه نظامی ۹۵ یادم‌ن با ۲۲۲ شهید در فضاهای مختلف شهری قرار دارد.

وی با بیان اینکه از سال ۱۳۶۲ تا ۱۴۰۳، پیکر مطهر ۳۲۴ شهید گمنام در استان کرمان خاکسپاری شده است، گفت:

بیشترین یادم‌ن و شهید گمنام استان در شهرستان‌های کرمان با ۴۹ یادم‌ن و ۱۲۱ شهید، شهرستان رفسنجان با ۱۹ یادم‌ن و ۳۱ شهید، شهرستان سیرجان با ۱۱ یادم‌ن و ۲۱ شهید و شهرستان جیرفت با ۱۱ یادم‌ن و ۲۱ شهید است.

۳۳ شهید گمنام در گلزار شهدای کرمان آرمیده‌اند. ۲۰ شهید در حرم شهدای گمنام داخل ضریحی زیبا و نورانی آرمیده‌اند و مزار سه شهید گمنام در فضای عمومی گلزار شهدا در میان سایر شهدا قرار دارد.

نخستین شهدای گمنام دفاع مقدس که در سال ۶۲ وارد استان شدند، در قطعه‌ای جداگانه در جوار گلزار شهدای کرمان و جنب مهدیه صاحب‌الزمان(عج) تدفین شدند که پس از مدتی به همت شهید حاج قاسم سلیمانی، ساخت حرم برای این شهدا انجام شد.

شهدای گمنام مدفون در این قطعه همگی از مجموع ۳۰۰ شهید ارتقا‌عات قلاویزان هستند که در مرداد ۱۳۶۲ در عملیات والفجر ۳ آسمانی شدند.

ماجرای ساخت حرم شهدای گمنام هم به‌ی این صورت است که یک روز حاج قاسم به گلزار شهدای کرمان رفته بود که مادر شهیدی جلو آمد و قطعه طلایی که در دستش بود را به حاجی داد و تأکید کرد خرج شهدای گمنام گلزار شود. حاج قاسم می‌گوید: چشم، خودم انجام می‌دهم؛ اما مادر شهید اصرار می‌کند که می‌خواهد اولین هزینه را او بدهد و حاج قاسم که به گفته خودش: «در برابر خانواده شهدا عاجز هستم»، هدیه آن مادر را می‌پذیرد. از همان زمان جرقه ساخت یادم‌ن در ذهن حاج قاسم زده شد. ساختن یادم‌ن شهدای کرمان، شد جرقه و چشمه‌ای که برای دیگر شهدای گمنام در سراسر کشور هم یادم‌ن ساخته شود.

بالاخره «کعبه» به کرمان رسید

تعدادی از علمای کرمان از جمله آیت‌الله حقیقی، آیت‌الله نیشابوری و… در حرم شهدای گمنام گلزار شهدای کرمان آرمیده‌اند.

آیت‌الله سید جواد نیشابوری از علمای بنام استان کرمان و امام جماعت مسجد طلایی کرمان بود. ایشان از سال ۱۳۲۲ با همراهی آیت‌الله علی‌اصغر صالحی، از شاگردان آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری، حوزه علمیه کرمان را احیا کردند. آیت‌الله شیخ عباس حقیقی، خادم‌المساجد کرمان و از روحانیون برجسته و استاد اخلاق و مفسر قرآن کریم و استاد علوم جزوی در کرمان بود. در نهایت، ققط امکان دفن پدر و مادر آن‌ها در این مسجد جامع کرمان بر عهده این عالم ربانی بود.

تدفین آیت‌الله حقیقی ماجراهای جالب و شگفتی دارد. سردار حسینی سعدی این موضوع را چنین شرح می‌دهد: ما یک آیت‌الله حقیقی در کرمان داشتیم. چند سال قبل که ایشان به‌دعوتی به تهران رفتند، دوستان‌شان آمدند و اصرار داشتند هماهنگی‌های لازم صورت بگیرد تا بتوانند پیکر آیت‌الله را در جوار قبور مطهر شهدا در گلزار شهدای کرمان دفن کنند. از ممنوعیت قانونی این موضوع گفتیم و تأکید کردیم فضای گلزار اختصاص به پیکر شهدا دارد و در نهایت، ققط امکان دفن پدر و مادر آن‌ها در این مسجد جامع کرمان بر عهده این عالم ربانی بود.

تدفین آیت‌الله حقیقی ماجراهای جالب و شگفتی دارد. سردار حسینی سعدی این موضوع را چنین شرح می‌دهد: ما یک آیت‌الله حقیقی در کرمان داشتیم. چند سال قبل که ایشان به‌دعوتی به تهران رفتند، دوستان‌شان آمدند و اصرار داشتند هماهنگی‌های لازم صورت بگیرد تا بتوانند پیکر آیت‌الله را در جوار قبور مطهر شهدا در گلزار شهدای کرمان دفن کنند. از ممنوعیت قانونی این موضوع گفتیم و تأکید کردیم فضای گلزار اختصاص به پیکر شهدا دارد و در نهایت، ققط امکان دفن پدر و مادر آن‌ها در این مسجد جامع کرمان بر عهده این عالم ربانی بود. تدفین آیت‌الله حقیقی آیت‌الله حقیقی قبل از پیروزی انقلاب برسدیم. برای‌مان گفتند: آیت‌الله حقیقی قبل از پیروزی انقلاب خواب دیده بود کعبه را به گلزار شهدای کرمان آورده‌اند و مردم می‌آیند برای زیارت آن‌! ایشان می‌گفت: سال‌ها دیروز این بودم که بدانم تعبیر خوابم چیست. گذشت، بعد از پیروزی انقلاب، وقتی

صفحه ۷

دوشنبه ۸ دی ۱۴۰۴

۸ رجب ۱۴۴۷ – شماره ۲۴۰۴۲

کامران پورعباس

در جریان ورود امام رضاع)، اجداد آنان نیز به ایران می‌آیند. این بانوی گرامی معروف به «ام‌البین» کرمان است و مادر شهیدان محمدحسین، محمدعباس و محمدحسن سیف‌الدینی‌زاد و مادربزرگ شهید محسن برهانی می‌باشد.

مادر شهیدان سیف‌الدینی فرزند دختر داشت، اما آرزوی پسر‌دار شدن می‌کرد. در سال ۱۳۳۸ زوایر نادر طلا در مکه دعا کرده بود تا خدا به وی چند فرزند پسر بدهد تا در راه خدا تقدیم کند. بعد از آن سفر مکه، خدا سه پسر به بی‌بی جلیله عطا کرد که هر سه شهید شدند و در گلزار شهدای کرمان آرمیدند.

شهید محمدحسن سیف‌الدینی در سال ۱۳۶۰ در جریان شکستن حصر آبادان و شهید طلبه محمدعباس سیف‌الدینی در سال ۱۳۶۳ در جبهه طلایه به کاروان شهدا پیوستند. معلم شهید محمدحسین سیف‌الدینی در عملیات والفجر۸ مجروح شیمیایی و در مرداد ۱۳۶۷ بر اثر جراحات ناشی از مجروحیت به شهادت رسید.

شهید محسن برهانی پس از دو سال جهاد در مقابل دشمن یعنی سرانجام در سال ۶۵ در عملیات کربلای ۴ در سن ۱۷سالگی به شهادت رسید. محسن برهانی همراه با دوستش سعید حسینی‌پور شهید و مفقودالثر شدند و پیکر هر دو شهید پس از ۱۰ سال شناسایی و در یک قبر خاکسپاری گردید. از شهید برهانی وصیت‌نامه‌ای نورانی به یادگار مانده که مورد توجه خاص حضرت امام خمینی قرار گرفته است.

شهدای پدر و پسر

شهید عباس معافی از فرماندهای خرمشهر است که دو پسرش جانباز و یک فرزندش به نام محمدجواد معافی شهید مفقودالثر است. خواهر همسرش نیز شهید حمید اسدی است. عباس معافی در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۱ در منطقه کوشک، محمدجواد معافی در فروردین‌ماه سال ۱۳۶۲ در فکه و حمید اسدی در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۱ در خرمشهر به شهادت رسیدند.

حسین نامجو باغبانی به‌عنوان بسیجی در جبهه حضور یافت. چهارم فروردین ۱۳۶۱ در دشت عباس بر اثر اصابت ترکش خمپاره به شهادت رسید. پیکر پاکش در سال ۱۳۷۶ تفحص و به خاک سپرده شد. پسرش، ماشالله (مسعود) به‌عنوان پاسدار در جبهه حضور یافت و در سال ۶۳ در مهاباد هنگام درگیری با گروه‌های ضدانقلاب به شهادت رسید.

شهدای مادر و فرزند

خانواده سلطانی‌نژاد، ۸ شهید خادم شهدا را تقدیم اسلام و انقلاب اسلامی ایران کرده‌اند. آنها در سالگرد شهید سلیمانی در مسیر گلزار شهدای کرمان موکی برپا و به زائران خدمت‌رسانی می‌کردند.

ریحانه سلطانی‌نژاد یک سال و نیمه و محمدامین سلطانی‌نژاد ۸ ساله و مادرشان فاطمه سلطانی‌نژاد؛ مهدی سلطانی‌نژاد ۷ ساله و فاطمه‌زها سلطانی‌نژاد ۱۱ ساله و مادرشان سمیه سلطانی‌نژاد؛ مریم سلطانی‌نژاد ۹ ساله و مادرش نغمه گلزاری(عروس خانواده)؛ همگی در انفجارهای تروریستی کرمان به شهادت رسیدند و همگی در گلزار شهدای کرمان در مجاورت یکدیگر آرمیدند.

خانواده آچکزهی چهار شهید و دو جانباز در یک خانواده هشت نفره تقدیم کرده است. وقتی انفجارهای تروریستی رخ دادند، دو نفر از دختران به نام‌های معصومه ۸ ساله و لطیفه در همان لحظه شهید می‌شوند. مادرشان راژگل علیزهی آسیب شدیدی دید که در بیمارستان بعد از چند عمل جراحی به شهادت رسید. شهیده نازنین آچکزهی ۱۲ ساله، ضربه مغزی شده بود و مدتی بعد به شهادت رسید. احمدافا ۶ ساله و مدینه خام ۱۵ ساله هم مجروحیت سختی داشته و تا امروز چندبار جراحی شده‌اند. این خانواده افغانستانی عاشق حاج قاسم بودند و چپه‌ها هر پنج‌شنبه به گلزار شهدا برای زیارت مزار حاج قاسم می‌فتند.

شهدای مادر بزرگ و نوه

شهیده ۴ ساله نازنین فاطمه عزیزی به همراه مادر بزرگ خود خاتم اشرف دادی دهنتی ۵۳ ساله از شهدای افغانستانی حادثه تروریستی کرمان هستند که مزارشان کنار هم است. نازنین‌فاطمه عاشق امام رضاع) و سفر مشهد را خیلی دوست داشت. همیشه می‌گفت مامان! بابا برویم مشهد زیارت امام رضاع).

انشرود دهنتوی در کارهای مذهبی خیلی فعال بود. خاتم‌العسین(ع) و اشیر حضرت بود. با عشق برای اعیان‌الله(ع) غذا می‌پخت و پخش می‌کرد. محرم که می‌شد پای دیگ‌های امام حسین(ع) آشپزی می‌کرد. هر سال این کار را می‌کرد. همیشه در کارهای خیر و مراسم‌های مذهبی و سالگرد حاج قاسم فعال بود.

شهدای جانباز ۷۰ در حد

اسامی شهدای جانباز ۷۰ درص در گلزار شهدای کرمان چنین است:

شهیدان: منصور شریفی، علی قاسمی، علی مسجدی، سید عطالله میرتاج الدینی، محمدجواد زربسی، احمد زنگی آبادی، علی شمس‌الدینی، علیرضا پادان، علی اصغر جعفری‌پور فرسنگی، حسن مینویی، محمد زوژند، منصور امیری، بازعلی شمس‌الدینی، کرامت پاسزه و…

یادی می‌کنیم از چند تن از این شهدا.

جانباز ۷۰ درصد محمدجواد زربسی در قالب لشکر ثارالله در جنگ جهاد کرد و در عملیات فتح‌المبین از ناحیه دو پا و در والفجر از ناحیه دو چشم، دست راست، پا، صورت، فک و سینه مجروح شد. بارها مورد عمل جراحی قرار گرفت و نهایتاً در تاریخ ۲۷ آبان ۹۳ با یاران شهیدش پیوست.

کرامت‌سازده در عملیات خیبر، پرتابه‌ای روی کلاهک آهنی‌اش اصابت کرد، اما منفرج نشد و ضربه‌اش ایشان را جانباز ۷۰ درصد قطع‌نخاعی کرد. ۳۸ سال غذا به دهانش می‌گذاشتند تا اینکه در سال ۱۴۰۱ با یاران شهیدش پیوست. همسرش خواهر دو شهید رضایی است.

(داده دارد)